

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Vita & mors Ioannis Comelij, n. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1594. & tantam in teneris annis vtriusque linguæ, & verò rerum sententiarumque copiam, & acumina non suspiceret. Neque minor fuit viri istius admirandi ad mores informandos industria; Nactus enim Adolecentes ad lutecipienda virtutis semina perquam idoneos, excelsò etiam nobilitatos animo, vt qui honore & gloria plurimum atque comitate ducerentur, his vt ipse excelleret, eisdem quæcunque tradebat præcepta inspergebat, domesticarumque actionum ordinem à prima luce ad multam noctem tanta concinnitate descripsit, vt hic etiam intuentibus admirationi sit, & posterioribus annis Belgas ad eandem inter Anglos disciplinam concupiscendam pellexerit. Vt autem pietate iucundissimè imbuerentur, ad cantum musicum, tum voce tum diuerso instrumentorum genere, voluit quam plurimos erudiri; tum empta vicina domo, atque in lacrarium versa, sacras ceremonias decentissimè peragi, & vario conditi concentu: Sodalitates denique inter ipsos adolecentes distinxit, sub Sacratissimæ Virginis, & Angelorum nomine; vt qui ad virtutem passibus non æquis proficerent, præcurrentium ardore incitarentur. Quæ duo virtutis & literarum ornamenta eo Rectore annis decem & septem stabilita, tanto splendore domum illustrarunt, vt viri amore & veneratione ad ipsos Angliæ Hæreticos delatis, id quod legibus inhibebant laude prosequerentur: Catholici vero nusquam liberos collocari arbitrantur melius quam sub huius umbra; qui cum ad complectendos, præter linguam, cuncta se profiteretur habere Anglica, tum ad instruendos diuina quadam videbatur insignis facultate. Auctusque est numerus Adolecentum illo regente vltra centesimum: Idemque ad nostram ætatem continuatus, iisdem sub *Schoondoncki* institutis; vt iure merito huic viro debeatur & incrementum, & tanti gloria Seminarij. *Schoondonckum* secutus est *Philippus Dentiers* ex Flâdria Gallicana oriundus, ciuitate quam dicunt Insulam, rexitque annis quatuor. Tum Missionem Anglicanæ erecta in vice-Prouinciæ, & dato Collegiis eius gentis in Belgio sitis vice Prouinciæ Anglo, Anno seculi decimi sexti vigesimo secundo incunte Anglum etiam Rectorem admisit *Guilielmum Balduinum*, recenter ex arce Londinensi dimissum, vt in loco dicitur: Atque ab eo tempore continuatis in ea gente Rectoribus, didicit non minore fide posse Anglos præesse in vrbe hosti finitima, quam reliquos Hispano subditos. Depositisque suspicacibus animis, vniter los quantouis numero locupletatos summa caritate complectitur & recreat humanitate.

Vita &
Mors Ioan-
nis Corneli-
ij.

VIII. Ista dum perficiuntur à *Personio* in Hispania Tyronibus alendis exercendisque ad futura pro Christi fide certamina, veterani in Anglia milites in quam arenam fortes audentesque descenderant, in eadem victoriæ palmam imperterriti defixerunt. *Ioannes Cornelius* vitâ cum eximia Sanctitate traducta, & non minori cōstantia morte pro Christo obita annum nonagesimum quartum illustrauit: Natus Bodmaniæ in Cornubia, Parentibus humili vtroque fortuna (vt qui purgandis caminis dicuntur traxisse familiam) quam vere dictum sit, *Dum humilia respicere, & alta à longè cognoscere*, in se vno demonstrauit.

monstravit. Angli quidem scriptores sibimartyrem vendicant, & Hyber-
 ni sibi. Ego quoniam ipse in Anglorum de vrbe Seminarij albo sua manu se
 Cornubientem in scripsit anno octogesimo, Anglum dico. De matre etiam
 disputatur, an Angla fuerit, an ex stirpe apud Hybernos non ignobili: certe
Cornelius post tres annos repertam in Insula marito viduam, apud hospitam
 suam Dominam Arondeliam collocavit ut vitæ utriusque subsidii nobilis
 hospitiæ liberalitate aleretur; *Cornelius* vero ipse à puero ad literas eo ardore
 ferebatur, ut ludentibus condiscipulis se subducens libris incumberet. Quem
Ioannes Arondelius (is qui amplissimis possessionibus splendorem domesti-
 cum adiungens, in occidua eius insulæ regione, nomen sibi fecit Magni A-
 rondelij) chartis sub sepimento affixum cum vidisset, rogassetque cur suis
 in prato vicino non colluderet potius? *Quoniam maiori*, inquit puer, *ca-*
pior librorum voluptate. Eo delectatus responso Arondelius, nummo aureo in
 præsentiarum donatum monet ut *quo capisset pede pergerat*, fractum in reliqua
 ætate percepturus copiosum; deinceps verò cum domi, tum non mediocriter
 proficiente in Academia Oxoniensi pluribus annis fouit, transmisitque; deinde
 Rhemos. Hinc profectus Romam Anno octogesimo, Theologicis adhibitus
 est; & anno altero coram Pontifice (ut illius fert mos Seminarij) in Nataliis
 Christi Domini peroravit. Domesticis magno fuit in omni virtutum genere
 exemplo, & tam magna modestia, ut cum tribus annis Collegiū Romanum
 (non longo itinere) studiorum causa frequentasset, quā illic ab Anglicano
 iretur ignoravit. Sacerdotio initiatus, redijt ad veterem Mæcenatem *Aronde-*
lium, qui domo receptum, dum vixit, coluit, moriensque commendavit Vi-
 duæ Baronis de *Stourton* quam secundis sibi nuptiis iunxerat. Erat *Arondelius*
 non minus fide Catholica quàm ingentibus facultatibus illustris. Repetito
 igitur eo consilio quod puer acceperat (ut *quo pede capisset pergeret*) non
 cessabat *Cornelius* hortatorem suum animare assidue ad constantia, ut quam
 Religionem imberberat, ab ea se nullo oblato discrimine pateretur dimoueri,
 captis autem adderet non imparem coronidem; neque fuit irrita monitio.
 Ipse verò quā vitæ innocentia, quā sermonis inter concionandum grata ve-
 hementia, rem Catholicam ijs in oris ad decennium sustinuit propagavit-
 que, potestate præsertim in malignos spiritus memorabilis; ferturque cum
 non-dum ætatis annum trigésimum exegisset, tantum ieiunijs, oratione, cæ-
 terisque asperitatibus contendisse in quibusdam expellendis, ut paucis mensi-
 bus canis inspergeretur; tum vero cum plurimum in altero eijciendo labo-
 rasset, neque obstinatus hospes cederet, sub Missæ Sacrificium petijse ut po-
 tius ipse deleteretur de libro vitæ, quàm ut Dei gloria, Ecclesiæ potestas, resque
 Catholica apud astantes pateretur detrimentum; quā prece victus malus dæ-
 mon confestim exiijt, clamans se *Cornelij* Charitate deturbatum: Alter
 cum eijceretur obtulit per iocum asses duos ad restem comparandum, quo
Cornelius intra annum penderet. *Neque semper est mendax qui nequam semper*
est. Nam famulo domestico prodente comprehensus pependit. Fuerat id il-
 li frequen-

Eius in ma-
 los dæmo-
 nes pote-
 stas,